

Dosarul nr. 3ra-1039/22
2-21042177-01-3ra-06102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Ciurac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Anatolie Galușca,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Anatolie Galușca împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea
actelor administrative,
împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 martie 2021, Anatolie Galușca a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la
contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data 13 noiembrie 2020 de către
Direcția deservire fiscală Ungheni a fost întocmit avizul de plată la impozitul pe avere
cu nr.xxxxx pentru anul 2020, în care au fost plasată informația privind obiectele
impunerii și cota impozitului pe bunurile imobile numerele cadastrale xxxxx, mun.
Ungheni, str. Fiodor Musatov 45; xxxxx, mun. Ungheni, str. M. Sadoveanu 71; xxxxx
mun. Ungheni, str. Alexandru Donici 2a; xxxxx, mun. Ungheni, str. Alexandru Donici
2a; xxxxx mun. Ungheni, str. Alexandru Donici 2a, a fost indicată baza impozabilă în
mărime totală de 5 231 419,50 de lei, bunuri ce aparțin cu drept de proprietate.

A menționat că, avizul de plată enunțat i-a fost înmănat la 13 noiembrie 2020. După
ce a luat cunoștință cu avizul dat, nefiind de acord cu mărimea bazei impozabile, a
solicitat Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, (Serviciul Cadastral Ungheni) de
a verifica suplimentar estimarea bunurilor imobile supuse impozitării pe avere.

Reclamantul a susținut că, la data de 16 decembrie 2020 Instituția Publică „Agenția
Servicii Publice”, i-a eliberat notificarea nr.13193, în care s-a indicat valoarea estimată
bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx – 1 073 207 de lei.

În opinia reclamantului, baza impozabilă totală urma a fi rectificată conform
notificării nr. 13193. Astfel că, la 18 decembrie 2020 s-a adresat cu cerere către
Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni, prin care a solicitat efectuarea rectificării avizului
de plată nr. 0000198330 din 13 noiembrie 2020 în baza impozabilă, conform notificării

Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” nr. 13193 din 16 decembrie 2020, care a fost anexată la cerere.

A explicat că la 13 ianuarie 2021 de către Serviciul Fiscal de Stat i-a fost expediat răspunsul la cerere, prin care i s-a comunicat că nu există temei pentru anularea calculului impozitului pe avere. Refuzul a fost motivat în baza prevederilor art. 287/6 din Codul fiscal, conform căruia calcularea impozitului pe avere se realizează în baza informației furnizate de la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, conform situației din 1 noiembrie a anului în gestiune.

Reclamantul a opinat ca fiind neîntemeiat refuzul Serviciul Fiscal de Stat, din motivul că situația la 1 noiembrie 2020 a bunurilor imobile incluse în avizul nr. 0000198330 nu a fost modificată după data menționată și nici nu au fost prezentate în acest sens careva informații la Serviciul Cadastral. A fost informat despre rezultatele evaluării în scopul impozitării până la transmiterea informației privind obiectele impunerii și cota impunerii la Direcția deservire fiscală Ungheni, pentru a avea posibilitatea de a contesta rezultatele evaluării. Cu conținutul acestei informații a luat cunoștință la 13 noiembrie 2020.

Reclamantul a susținut că prevederile legale nu au fost respectate de către subdiviziunile competente Agenției Servicii Publice și din acest motiv nu a avut posibilitatea de a contesta până la data expedierii informației la Direcția deservire fiscală Ungheni informația privind datele evaluării.

A notat că, este îndreptățit de a solicita rectificarea în avizul de plată la impozitul pe avere a Serviciului Fiscal de Stat, cu nr. 0000198330 pentru anul 2020 conform notificării nr. 13193 din 16 decembrie 2020.

A explicat că, nu poate fi obligat la plata nelegală, fără temei a unui impozit, din motiv că organele abilitate cu efectuarea evaluării bunurilor imobile în scopul impozitării nu și-au îndeplinit corespunzător obligațiile.

Reclamantul a relatat că, la 29 ianuarie 2021 s-a adresat cu cerere prealabilă către Serviciul Fiscal de Stat, care la 22 februarie 2021 l-a informat despre respingerea acesteia.

Anatolie Galușca a solicitat rectificarea avizului de plată nr. 0000198330 din 13 noiembrie 2020, în care se va indica baza impozabilă a bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, situat pe adresa mun. Ungheni, str. Fiodor Musatov 45, în sumă de 1 073 207 lei.

Prin hotărârea din 1 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Anatolie Galușca.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 11 octombrie 2021 Anatolie Galușca a depus cerere de apel nemotivată, iar la 7 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de către Anatolie Galușca cu menținerea hotărârii din 1 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că calcularea impozitului pe avere pentru anul 2020 se realizează în baza informației privind bunurile imobile, titularii de drepturi de proprietate, precum și valoarea estimată a bunurilor în scopul impozitării, înregistrată în registrul bunurilor imobile la situația din 1 noiembrie

a anului de gestiune și nici într-un caz la o dată de până sau după ce a fost stabilită prin lege.

Astfel, instanțele de judecată au concluzionat că, toate modificările efectuate în registrul bunurilor imobile după data de 1 noiembrie 2020, nu pot influența suma obligației fiscale calculate la impozitul pe avere conform parametrilor înregistrați la situația din 1 noiembrie 2020. Conform informației prezentate din Registrul bunurilor imobile, la situația din 1 noiembrie 2020, valoarea estimată a bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, mun. Ungheni, str. Fiodor Musatov 45, este de 3 024 448 de lei.

Instanțele ierarhic inferioare au stabilit că, la 16 decembrie 2020, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, a eliberat notificarea nr. 13193 în care s-a indicat că, valoarea estimată a bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx este de 1 073 207 lei.

Distinct de aceste precizări, instanțele de judecată au constatat că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, la situația din 1 noiembrie 2020, valoarea estimată a bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, mun. Ungheni, str. Fiodor Musatov 45, era de 3 024 448 de lei. Astfel, se poate afirma că efectuarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile la data de 1 noiembrie 2020 va fi o circumstanță care va produce efecte juridice doar pentru viitor și nu reprezintă un temei de anulare al avizului de plată contestat.

Deci, instanțele inferioare au conchis că schimbările în Registrul bunurilor imobile avute loc după data de 1 noiembrie 2020 la capitolul cost, suprafață, proprietar, ar putea avea efect numai pentru viitor sau eventual pentru o altă dată de reper pentru impozitare cum ar fi 1 noiembrie al altui an de gestiune, sau se poate întâmpla ca în interiorul unei perioade fiscale să se efectueze mai multe modificări în registrul bunurilor imobile, la capitolul proprietar, coproprietari, cote părți și alte date, dar de reper vor constitui cele existente la 1 noiembrie.

Prin urmare, în situația în care calcularea impozitului pe avere pentru anul 2020, se realizează în baza informației privind bunurile imobile, iar modificările efectuate în registrul bunurilor imobiliare după 1 noiembrie 2020, nu pot influența suma obligației fiscale calculate la impozitul pe avere conform parametrilor înregistrați la situația din 1 noiembrie 2020, este cert faptul că avizul de plată nr.0000198330 a Serviciului Fiscal de Stat din 13 noiembrie 2020, fiind unul legal, or Serviciului Fiscal de Stat întemeiat a dispus calcularea impozitului pe avere, care la data de 13 noiembrie 2020 constituia sumă de 25 851,35 de lei.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au respins ca neîntemeiate argumentele reclamantului/apelantului precum că de către Serviciul Cadastral teritorial Ungheni nu a fost adus la cunoștință despre rezultatele evaluării bunului imobil în modul prevăzut de lege, nu a fost informat despre evaluarea bunului până la transmiterea datelor la organele fiscale. Or, avizul de plată i-a fost înmânat lui Anatolie Galușca la 13 noiembrie 2020, fiind comunicată inclusiv motivarea calculului pentru impozitul pe avere pentru anul 2020, cu descifrarea informației privind obiectele impunerii și cota impozitului inclusiv, informația descifrată a sumei impozitului calculat. Mai mult, cât privește rectificarea avizului de plată nr. 0000198330 din 13 noiembrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a comunicat imposibilitatea soluționării cererii în sensul formulat, prin operațiune administrativă, cu furnizarea răspunsului nr. 26-12/1-12/17855 din 19 februarie 2021, comunicat la data de 25 februarie 2021.

La data de 16 august 2022, Anatolie Galușca a depus recurs nemotivat, iar la 27 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a opinat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

Recurentul a afirmat că instanțele ierarhic inferioare au respins fără temei argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

A explicat că argumentele instanței de apel precum că a fost informat despre rezultatele evaluării bunurilor în scopul impozitării prin avizul de plată din 13 noiembrie 2020 de către Serviciul Fiscal de Stat, sunt contradictorii, or, la caz nu au fost respectate prevederile hotărârii Guvernului nr. 1303 privind aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor în scopul impozitării. Astfel, fiind pus în situația imposibilității de a face ceva.

În opinia recurentului sunt incorecte și afirmațiile instanței precum că „efectuarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile la data de 1 noiembrie 2020 va fi o circumstanță care va produce efecte juridice doar pe viitor și nicidecum nu reprezintă temei de anulare a avizului de plată contestat”, deoarece contravin dispozițiilor art. 287/6 din Codul fiscal.

A susținut că instanța de apel nu a examinat sub toate aspectele probele care au fost prezentate, nu a dat apreciere corespunzătoare tuturor probelor și a emis decizia în baza unor formalități, fără a pătrunde în esența problemei.

Prin referința depusă la 17 noiembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea recursului depus de către Anatolie Galușca.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 iunie 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat reprezentantului recurentului – avocatul Mihail Raileanu, prin intermediul poștei electronice, la data de 22 iulie 2022 (f.d.118).

Totodată, decizia motivată din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului – avocatul Mihail Raileanu la data de 3 octombrie 2022 (f.d.120).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul Anatolie Galușca, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Anatolie Galușca, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor

în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Anatolie Galușca.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Anatolie Galușca, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu